

A MI LAPUNK

Egész évre . . . 20. korona.
Egyes szám ára . . . 2 korona.

Megjelenik (július és augusztus
kivételével) havcnként egyszer.

DIÁK- ÉS CSERKÉSZUJSÁG

Szerkeszti: SCHERER LAJOS

Előfizetést, hirdetést, cikket,
lapközleményt a szerkesztőség
címeire kell küldeni

Lučenec, Madách-utca 11. szám.

„Senki sem gazdag, kinek kiadásai meghaladják
jövedelmét és senki sem szegény, aki kevesebbet költ,
mint amennyit keres.“

A pénz.

A társaságba verődött embernek nem
éleg a mások segítsége és a saját ereje:
pénzre is van szüksége, hogy lelkét fenn-
tartsa. Minden ember, a bankár, a gyáros,
a nagykereskedő, a napszámos, az utca-
seprő, egytől-egyig mind azért dolgozik,
hogy pénzt szerezzen.

A pénz szerzéséért szembe néznek az
ágyukkal, leásnak a hegy gyomrába, gyl-
kolkolnak, rabolnak, zsarolnak, mert — mint
mondják — a pénz a világ legfőbb java:
ez ad hirt, dicsőséget, állást, kényelmet,
minden örömet.

A józan ember azonban nem mondja
azt, hogy a pénz a legfőbb, az egyedül
kívánatos jó, bár nem tagadja azt, hogy a
pénz szükséges. A régi rómaiak, mikor
Cincinnatiust az ekeszarvától vitték Rómába
diktátornak, tehernek tekintették a pénzt.
A császárság idejében, a „kenyérért és
cirkuszjátékokért“ kiabáló csöcselék kor-
szakában az egykor büszke, önérzetes
rómaiak elpuhult uzsorásokká, zsarolókká
váltak.

Hajdanában kevés volt a pénz s olcsó
az áru. Ma sok a pénz és drága az áru.
Melyik a jobb ?

Az ember pénzsóvárgásának szomorú
a története s undor fogja el az embert,
ha olvassa, hogy minő alávalóságokba
vetemedhetik az Isten képmására teremtett
ember az ő telhetetlenségében. És mégis,
a vagyon hatalmas eszköz a kényelem
megszerzésében és a közjó előmozdításá-
ban és a szegénység nagy akadály az élet-
ben, bár a gazdag ember nem mindig föltét-

lenül szivtelen, sem a szegény föltétlenül jó.

A tisztességgel szerzett vagyon min-
denha kívánatos dolog, mert hozzászoktat
a munkához, türelemhez, kitartáshoz, taka-
rékossághoz, az idő okszerű felhasználá-
sához, próbára teszi ügyességünket, találé-
konyságunkat, kifejti tehetségünket, föléb-
reszti önbizalmunkat s száz meg száz ember
kenyéradó, méltányos gazdájává teszi. De
a pénzt ne szeressük magáért! A pénz
csak eszköz legyen arra, hogy magunkat,
a hozzánk tartozókat s lehetőleg másokat
is boldogítsunk. A zsugori, a fősvény nem
boldog, másokat sem boldogít. Hiszen a
milliomosnak sincs tíz gyomra, minden
kortyra nem tud meginni egy akó bort, ő
is csak egy szobában alszik, egyszerre ő
is csak egy szivart szíhat el. Nagy vagyo-
nát mások jobban élvezik, mint ő, mert a
vagyon megtartása minden erejét leköti,
sőt idő előtt fölemésztli.

Ámbár el kell ismernünk, hogy a gaz-
dagság teljes függetlenséget kölcsönöz az
embernek s mindig jobb adni, mint el-
fogadni. Az emberszeretettel fölhasznált
vagyonnal gyámolítani lehet tehetséges
embereket, szegény ifjakat nevelni, iskolát,
kórházat alapítani, művészetet pártolni,
hasznos intézményeket létesíteni. Ám a
zsugoriak penészes ládája gyakran prédáló
unokák haszontalan martalékává lesz s a
milliók hamar szétrepülnek azok kezében,
akik szerezni sohasem tanultak meg, de
pazarolni annál jobban tudnak. Az adósság-
csinálás nyavalyája gazdagot és szegényt
egyaránt szánalmassá tesz.

A fősvénység a legnagyobb oktalan-
ság; az okosan felhasznált gazdagság ki-
vánatos. Ha költekezünk, ne adjuk ki az
utolsó fillért is, ne fizessünk rá még egy
koronát, mert a hiányzó koronák száma

rohamosan nő és — koldusbotot adnak az ember markába.

Becsüljük meg a pénzt, mert a pénz nagyon sokat ér. És ne feledjük el, hogy többen jutnak tönkre a pénznek kevésre becsülése, mint a pénzsomj miatt. De a pénz csak eszköz legyen magunk és mások boldogításához! A pénznél többet ér a tisztességes szegénység, a lélek tisztasága, a lelki boldogság, a mindennapi megelégedettség, a munkában töltött élet és a szívből fakadó mindennapi imádság.

sztrájkvezér.

Tréfa 1 felv.-ban. Irla: Madame sans gêne.

(Befejezés)

III. jelenet.

(Egy percig üres a színpad, azután Évi jön jobbról, később Kató.)

Évi: (Ügyes mozdulattal a kis asztalra ül és kacagni kezd. A közönségnek beszél): Hahaha, hahaha... Ünnepeyles számár! (Pistát utánozva) „Nekem a szervezés nehéz munkája jut, nem térhetek ki apróbb részletekre.“ Koloszsális! És ez a sok jámbor fiu dolgozik és lelkesedik — azért, hogy, ha véletlenül még is sikerülne ez a számárság, Pista nagy Napoleont játszhasson közöttük... Birkák. —

Kató: (izgatottan szalad be) Évi, mondd, igaz?

Évi: Mi?

Kató: A sztrájk. Igaz?

Évi: Igaz hát. Itt hallgatóztam az ajtóban, — no ne húzd félre a szád, — fölösleges volt, ugy ordítottak ezek a dicső összeesküvők, hogy a harmadik szobába is elhallatszott.

Kató: Hát akkor miért hallgatóztál?

Évi: Mert... mert így jobban esett.

Kató: Te, Évi, ebből szörnyü baj lesz!

Évi: Baj? Kinek?

Kató: Az egész osztálynak. Édes apa most jött haza a kaszinóból, beszélt az igazgatóval. Azt mondta, ha csak ugyan elkövetik a fiuk ezt a számárságot (a hangjában teljes diákkeserőséggel), persze nekik minden számárság, — akkor könyörtelenül repíti a vezéreket s az egész osztály kevésbé szabályszerűt kap... Hogy Kremerik mit fog csinálni, azt képzelheted. Szegény Iván!

Évi: Miért szegény? Miatta lett minden; ha tisztességesen elkészül, nem történt volna semmi.

Kató: Évi, te...?

Évi: Igen, én. Ha valaki számár, ne legyen szerelmes, hanem tanuljon. Miatta még majd ártatlan is bajba keveredik — zsványbecsületből.

Kató: Pista?

Évi: Pista? No igen, ő nem becsületből, de hiúságból. — Ő lesz a gimnázium nagy Napoleonja... jön... hát, illetve pózol... és repül... szegény anyu... lesz itt sirás!

Kató: Nem szép, hogy így beszélsz Pistáról, feláldozza magát a társaiért.

Évi: Jól mondd! Feláldozza társait azért, hogy egy szép pózban eléjük állhasson... és szegény Feri issza meg a levét, pedig előre megmondta, mi lesz a vége.

Kató: Feri? De hát akkor miért megy velük?

Évi: Mert ez a diákbecsület! Csak nem hagyja cserben a társait, ha mind egy akaraton vannak. Megy velök. Pedig tudja, hogy rossz vége lesz... (pityereg) és ez mind azért a számár Ivánért van.

Kató: De hát te... hisz Iván...

Évi: Nem igaz! Tudod! Hiába akarod azt mondani, hogy Iván tetszik nekem. Hogy is tetszhetne; ostoba, lusta, gyáva...

Kató: Mondhatom, hamar változtatod a véleményedet: az előbb még fess, kedves, ügyes volt!

Évi: Neked adom. Kandirozd Pista mellé.

Kató: Ne bántsd Pistát... ő hős!

Évi: Feri a hős...

Kató: Te Évi, az borzasztó lesz, ha kicsapják őket.

Évi: Borzasztó! (Egymásra borulva sirnak.)

Kató: Tenni kellene valamit... meg kellene kérni Pistát...

Évi: Ugyan próbáld meg. Hamarább csalogatsz le egy oszlopszentet az oszlopáról, mint Pistát arról a hegyről, amit a hiúsága épített... de próbáld meg... hallom, ide tart.

IV. jelenet.

Előbbiek. Pista.

Pista: (felborzolt hajjal, nyakkendő nélküli apacsingben, papirlapot tartva a kezében átszellemült arccal jön; fel s alá jár, nem hall és nem lát) Kedves diáktársaim! Összegyültünk Isten szabad ege alatt, a természet lágy ölen,

hogy megvizsgáljuk sziveinket. Hogy megkérdezzük egymástól, férfiak vagyunk-e? Hogy elhatározzuk, gyáva, einyomott bikficek vagyunk-e vagy önérzetes férfiak?

Évi: Bikficek!

Pista: (Most vette észre a lányokat) Mit keresel itt? Nem megmondtam már százszor, ne zavarj, ha dolgozom.

Kató: Ne haragudjon Pista... én is itt vagyok.

Pista: (Mogorván) Ne haragudjon Kató, de ha dolgozom, akkor nem ismerek senkit, még... még magát sem, Kató.

Kató: (szomoruan) Tudom, Pista. Maga igazi férfi.

Évi: Az ám! Mézeskalács-huszár!

Pista: Évi, ez már sok. Nem tűröm! Érted! Nem tűröm, hogy Kató előtt kisebbits!

Kató: Ne haragudjon Pista... Nézze én... én azért jöttem, hogy figyelmeztessem, nem jó dolog az, amire készülnek... nagy baj lesz belőle.

Pista: Baj? Mi baj lehet? Legfeljebb Kremeriknek lesz baja...

Kató: Nem! Az igazgató mondta, hogy... (sirva) ha meg merik tenni, menthetetlenül kidobják a vezetőket... Pista...

Pista: Hát dobjanak ki: Nem leszek az első vértanu, aki az igazságért szenved... nagy a világ.

Évi: (haragosan) De az igazi vértanu nem te leszel, de szegény anyu. Tudod! Neked jól áll ez a bucsuzó gesztus, de anyunak megszakad belé a szive... (sir).

Pista: Nem tehetek róla! Fogadalom köt. A kocka el van vetve. Ne beszéljünk róla. Ne nézzen rám ilyen búsan, Kató, nem tehetek róla!

Kató: Nem tehet róla... Pista, maga hős... maga a 15 aradi vértanu...

Évi: Ne fokozd, Kató, mert nem tudod majd mivel végezni. Majd segíték én a dolgon.

Pista: Ne merészd el apának elmondani!

Évi: Légy nyugodt! Nem szeretném hősi arcodat apai nyaklevesek fürdőjében látni. Gyereünk, Kató.

Kató: (átszellemült arccal) Pista, maga hős, maga önfeláldozó...

Évi: (erősakkal viszi magával) Ő az aradi tizenhárom, csak gyere már.

Pista: (Egyedül — égő szemmel néz Kató után) Milyen szépen mondta... maga hős...

Igen, hős! Holnap mindenki rólam beszél, az egész város... és a Kató szeme könnyes lesz... a kocka el van vetve... (el a szobájába.)

V. jelenet.

Évi: (Lábujjhegyen jön, odalopózik a Pista ajtajához, benéz a kulcslyukon, ságva a közönség felé) A tükör előtt áll. (Fojtva nevet, közbe különféle pózokat mutat, ünnepélyes, szónoki, távolba néző, szívós tett kezű pózok) Juj, de meg tudnám tépni az üstökét. Főpróbát tart, mint egy hős szerelmes. Szeretném, ha Kató most látná... Inre nem tenne ilyet soha. (ujra benéz) Ül az ágyán és ásit mint egy aligátor. Határozottan buta arcot vág most. Pedig nem is buta... a Feri okosabb... eloltotta a lámpát... tíz perc múlva horkolni fog a vértanu ur. Annál jobb. Hamarább elkészülök vele... (kimegy, de előbb eloltja a lámpát... néhány másodpercig üres a szinpad, utána Évi lassan lopózva előre jön, kézen fogva vezeti Krum irnokot.)

Évi: Meg kell tennie, Feri bácsi. Okvetlen.

Krum: Évi kisasszony, hátha felébred?

Évi: Nem ébred, ha mondom; úgy alszik, mint télen a medve.

Krum: Mit fog szólni a főnök ur?

Évi: Azt fogja mondani: Krum bácsi, maga egy derék ember, havonta tíz koronával többet fog kapni.

Krum: Biztos?

Évi: Biztos! Ha megleszi, egész biztos. Megteszi?

Krum: Évike kisasszony felelőségére.

Évi: Minden ruhát és cipőt. Érti? Nem hagy ott mást, csak a tornanadrágját és trikóját. Meg a tornacipőt.

Krum: De ha felébred?

Évi: Mondom, hogy nem ébred.

Krum: Megyek hát, Isten nevében. (Lassan lopózva nyitja Pista ajtaját, besurran, kis várta tva kijön egy halom ruhával.)

Evi: Minden itt van?

Krum: Minden: Felöltő, kalap, cipő, ruhák.

Évi: Vigyük ki gyorsan. Az ajtót pedig becsukjuk. (Pista ajtaja felé) Most légy hős... tornanadrágban!

(A függöny le, jelezve, hogy egy időszak befejeződött — utána mindjárt fel. Reggel van. Pista szobájában csörög az ébresztő óra. Pista nyújtó ásitása hallatszik. Mozgás, majd Pista

egyre erősbödő hangja :)

Pista: Hol a ruhám? Vajjon mi jutott eszükbe, hogy éppen ma vitték ki kefélni? Marcsa! Hallja, Marcsa, hozza a cipőket tüstént. Eh, hát veszek más ruhát. Üres a szekrény. Marcsa, (ordítva) Marcsa! A ruhámat! (Pár pillanatnyi csend, utána Pista teljes tornadrezsben nagy robajjal kijön.) Borzasztó! Vérlezítő! Marcsa! Marcsa, a nemjóját magának, hozza azonnal a cipőmet és ruhámat. (Pár pillanatnyi csönd) Marcsa! (Odarohan az ajtóhoz, hogy kinyissa, zárva van; a másikhoz, az is. A szobájába rohan, kihozza az órát, magánkívül) Háromnegyed nyolc... Marcsa! Evi!... Ezt Evi csinálta... megfojtom! (Fel s alá rohan, döngöti az ajtót, a haját borzolja)... Megölköm őt is, magamat is... a boszorkány... megségyenít... nem élem túl... (kint nyolcat üt a toronyóra)... vége!... örökre vége a dicsőségemnek... (sirva borul az asztalra.)

(Kint lárma... zavaros hangok...): Hires vezér! Cserben hagy... gyönyörű!... Megérezte a pecsenyeszagot. Bujj ki, dicső barátunk!

Pista: (felkapja a fejét) A fiuk... ezt nem élem túl!

Gelbschnabel hangja: Nem mersz kijönni? gyáva vagy, ugy-e?!

Pista: (nyöszörög) Mem élem túl!

Reszeghy: Dicső barátunk, hol maradt az ünnepi lelkesítő beszéd?

Évi hangja: Hallani akarja? Csakugyan? Mondd el neki, Pista! (Kivülről kulcscsikorgás, az ajtó kinyílik s a fiuk bámulva látják Pistát a tornadrezsben.)

Dávidovics: Hát téged mi lelt?

Kovács Laci: Az eszed tisztul, Pista!

Potocsny: Napfürdőt akarsz venni?

Gelbschnabel: Ez helyettesíti nálad a szónoki tógát?

Pista: (Mégkövesedett arccal, nagyon hal-kan) Ellopták a ruháimat...

Reszeghy: Hihetetlen!

Pista: (Kétségbeesetten) Nézd meg, ha nem hiszed.

Kovács: Ki tette?

Dávidovics: Ki tehette?

Evi: (bejön, harcias szemmel néz körül) Én!

Mind: Evike!?! De hát miért?

Gretzmacher, [Kató, Szentimrey (most érkeztek, megállnak az ajtóban s ott hallgatják a következőket)

Évi: Azért, mert ha nincs vezérürü, nem ugranak tűzbe a birkák.

Mind: (bambán bámulnak egymásra, csak Szentimrey nevet.)

Szentimrey: Igaza van, Evike!

Mind: (Neki esnek Szentimreynek.) Mi ujság? Mi hirt hoztál?

Gretzmacher: (diadalmasan) Ugye mondtam, hogy elébe kell állni!

Gelbschnabel: Csak nem tetted meg?

Szentimrey: De igen! Megtettük. A ter-
vünk már tegnap kiszivárgott, és megtudtuk, mi lesz a vége. Hát elmentünk ma reggel Gretzivel a Kremerik lakására...

Reszeghy: Kirúgott!

Gretzmacher: (diadalmasan) Azt mondta, tessék helyet foglalni.

Davidovics: No és...?

Gretzmacher: Oszd elébe álltunk...

Kovács: Te beszéltél?

Gretzmacher: Nem én, csak álltam. Imre beszélt!

Mind: Mit mondtál?

Szentimrey: Elmondtam neki, hogy igazságtalan volt, mikor egy ember miatt mindnyájunkat szidalmazott és ez a mi önérzetünket mélyen sérti és kérjük, lássa be, hogy ez nem volt helyes.

Gelbschnabel: Pofon vert!

Gretzmacher: Szó sincs róla! Azt mondta, hogy okosan tettük, hogy elmentünk, ez férfias cselekedet volt és ha az egész osztály nevében megigérjük, hogy szorgalmasabbak leszünk, ő hajlandó sajnálatát kifejezni a történetek felett. De ha csak egy jóeszű gyerek beszekundázik ezután, majd megmutatja nekünk a kék uristent Bajorországban.

Reszeghy:) És mi?
Gelbschnabel:)

Dávidovics: Ti nem számítottok! Es mi?

Szentimrey: Kirohantunk a Buzatérre érte-
tek. De egy lélek sem volt ott szerencsére... a diri ép akkor jött onnan a pedellussal. Hol voltatok?

Kovács: Itt!

Szentimrey: No és Pista? A vezér? (Meg-
látja Pistát, kacag) Ez a legujabb vezéri öltözet?

Evi: Ez bizony, ha nincs más, ugy-e Pista?

Szentimrey: De hát mi történt?

Evi: En is meg akartam magukat menteni.

Pista: A kigyó... (elkeseredetten zokog)

Kató: (Oda megy hozzá) Ne sirjon. Pista!

Pista: Nem élem túl... így látott engem...

Kató: Ne bánja...

Szentimrey: Ne bánd, Pista. Jó, hogy így történt, legalább neked sem lesz semmi bajod. Közel voltál a kicsapáshoz, öregem. Ez a tornadressz mentett meg, mert amennyire én ismerlek, nem engedtlél volna a hősi pőzből.

Pista: Nem merek az emberek közé menni. Mindenki nevetni fog rajtam. Ezt akartad, Evi?

Evi: (Magszeppenve) Nem... én azt akartam... azt akartam, hogy anya ne sirjon... (piteregve) Ne haragudj, Pista!

Szentimrey: Evi jól akart. Bocsásd meg neki, Pista. Az emberek közé bátran mehetsz; van még diákbecsület; gazember, aki elárul!

Mind: Gazember, aki elárul!

Pista: Köszönöm, fiuk! Az életemet adtátok vissza. Sohasem felejttem el, Feri.

Evi: (Szepegve) En sem, édes Feri. Soha... soha!

Feri: (lágyan) Nem haragszik már rám, Evike... Ivánért?

Evi: Nem Feri, nem... maga... maga az igazi hős!

Kató: (Pistához) Nem néz rám Pista?

Pista: (fájdalmasan) Soha, soha nem fog másként látni, Kató, mint most, nevetségesnek... gunyolni fog.

Kató: Pista!... hogy gunyolnám én magát?

Pista: Igazán nem?

Kató: Hisz tudja, hogy nem!

Pista: (lágyan) Katóka...

Gretzmacher: Mondtam, ugye, hogy elébe kell állni?!

Dávidovics: Eljen, Gretzi!

Mind: Eljen, éljen, éljen!!!

Kovács: Eljen Kremerik!

Mind: Eljen, éljen, éljen!!!

Feri: Eljen a lányiskola!

Mind: Eljen, éljen, éljen, éljen, éljen!!!

Gretzmacher: Elébe kell állni!

Szentimrey: Bizony fiuk, az egy órai haladék, amit kaptunk, letelt, — annyi idő van csak, hogy Pista levette vezéri köntösét tisztességes ruhába bújjon.

Evi: (Nagyon szerényen) Hozom! (Pistához békítően) Az összes rongyos zsebeidet befoltoltam. (Kifelé menet Katóhoz sugva) Két

szonettet találtam bennök hozzád címelve (el).

Szentimrey: Eljen Evike, a Pista őrangyala!

Mind: Eljen, éljen, éljen!!!

(Függöny le.)

Nagy örömet hirdetek néktek...

Írta: Végvári Rezső.

Dermesztő a hideg. Köröskörül, amerre csak lát a szem, csillogó, puha, fehér hó, hó és hó. A tél mindent fehérre fest. Az ablakon jégvirágok, az ereszen jégcsapok. És zord, fakó, halálos, rideg hangulat uralkodik a nagy természetben is. Mintha megállt volna egy pillanatra a száguldó élet...

De bent a faluban mozognak az emberek. Ma visszatér a szívekbe a béke s szeretet, mert ma jön: — a Megváltó! Metsző szél fuj. Hóvihar kerekedik.

A ködös, fehéres, párás esti szürkületben lassan szállinkóznak a megfáradt lelkű, bundás alakok. Mennek a templomba. Férfiak, asszonyok, gyerekek fehér hálénakba bujva, nagy csizmákban topogva, mint szintelen, fehér árnyak lebegnek el mellettem a kivilágított templomajtó felé...

Bent vagyok már én is. Fönt a kóruson egy ütött-kopott pad legvégén telepedtem le. Az orgona zúg-búg s az ének száll a megtisztult szívekből föl az ég felé. Az alacsony kis templom falai visszaverik a harsogó áhitatos hangokat s a hófehér bolthajtásokon vörösés, imbolygó fénnel rezeg az ösztövért fagygyűgyertyák világa...

Minden egyes lángocska körül apró szivárványkoszoru ragyog. A félhomályban bágyadt érzés feküdte meg szívemet... S előttem mégis sok, sok ember ült.

Csupa nagy szőke fej, csupa nefelejcskék szem, mely elmélázva bámul a gyertyák tüzébe. Koronkint fölállnak, fölneznak az emberek: új alak kér helyet. Szorítanak neki. Sorba kezelnek s énekelnek lelkesen tovább...

Telve már a templom.

Szemközt velem egy apró pisze orru gyerek ül. Ő nem énekel. Kerekre nyult szemmel bámul a lángba. Milyen érdekes valami ez a tűz! Még ez apró emberke is elgondolkozik rajta. Talán kis eszétől kerdezi: honnan jössz s hová mégy te ide-oda ugráló kis piros, kékes,

sárgás lángnyelv? S a kis szöszeke parasztfiu elkezd fujni a gyertyába. Hosszu sugárban meleg párát ereget szájából s azt gondolja magában, hogy most ő a — „masiniszta“.

Amint így nézegetek, egyszerre csak mellettem terem egy öreg, őszbecsavarodott apóka; orrán hatalmas pápaszem, hóna alatt a kapesos énekeskönyv. Rám néz. Tekintete olyan különös, mosolygós és mégis hideg volt. Szinte megborzongtam. Azlán leült, felütötte könyvét s énekelt a többiekkel. Erős, ércsengésű hangja tul-szárnnyalta az orgonát, amint az egész gyülekezet rázendített a dalra:

„Boldog örömnep derült ránk
„Vigadjon szívünk, zengjen szánk“

Félfelfordultam s ismét ránéztem szomszédomra. Az subájába belehuzódva énekelt. Most láttam meg, micsoda ember. Pirospozsgás, szép szoborszerű arca volt. Ilyennek láttam a görög isteneket régi könyvekben. Dús ősz hajfürtjei körülengték nyakát. Nagy szemeit (melyekről nem tudtam milyen színűek!) fölemelte kissé arra a másík, nagy fakó szemre, mely az oltár fölött lévő nagy aranyozott háromszögből nézett le ő reá. „Ez az egyszerű parasztember sokat szenvedhetett“ — gondoltam magamban. Hisz néki már rég elmúlt a „lángsugaru nyár“... Talán most e szent estén visszanéz elmúlt éveire... De az öreg tovább énekelt, csak a szemében csillant meg valami...

Vége az éneknek. Még zugsnak a pedálsipok elhaló hangjai. Minden szem az oltárt nézi. Egyszerre fölemelkedünk mindannyian. A bekövetkezett siri csöndben pedig halkán kezdé a nagytiszteletű ur:

„Nagy örömet hirdetek néktek, mely minden népnek öröme léssen, mert ma született néktek a Megváltó, ki az Ur Krisztus a Dávid városában“...

Ismét búg az orgona s a hívők ajkán zeng a „Halleluja“.

Megyünk már kifelé. Az én öregem elül szép, nyugodt szoborszerű arccal s szívében a megnyugvás békés gondolatával. Lent az ajtófélfánál megáll egy pillanatra. Ott áll összekuporogva egy fiatal özvegy, kis fiával, a Pistivel. A Borosné az. Beteges, sovány mindkettő. Az asszony férje s a kis fiu apja valahol a Dnyeszter homokos partján alussza örök álmát. Én jó Istenem! Milyen karácsonya lesz ma ennek a kis árvának? Ki ád néki csak egy

árva falatot?

„Jöjjön keid zelem“ szól az én öregem.

S mennek ki a szabadba s a kis árva arca olyan szép, szelid, mosolygós, örvendő, akár csak az ég. Hó már nem esik. A szél szétkergette a fellegeket, kibujt a hold csillogó ezüsttel hintve be az imént fakó, ha lálós, zord téli világot.

Az utca mintha legékesebb ünneplőjét huzta volna fel. Csak úgy ragyog minden a frissen esett havon. Az ablakon a jégvirágokon keresztül a kis karácsonyfa gyertyáinak lángja kikikukkan. A tovasiető emberek oly beszédesek, mosolygók és sietők. Itt-ott megcsendül a bellehemesekek dala:

„Menyből az angyal
Lejött hozzátok pásztorok...“

Es az én jó öregem szívébe valami nagy nyugalom szállt. Kezénél fogva vezette az özvegyet. S amint rápislantott a kis Pistire, aki nyugodtan bóbiskolt édesanyja vállán, egy könnycsepp gördült alá ráncos orcáján.

Meghalt az álom.

*Eljött az este, eljött mint máskor,
S enyhe nyugalmát hiába várom,
Fáradt szemem le hasztalan zárom,
Meghalt az álom.*

*Meghalt az álom, az enyhe álom,
Ma is temettem, ma is sirattam,
Ezzel is újra árvább maradtam;
Jönnék a napok, keblemmek mélyén,
Száradni készül az élet fája,
Halálmadár rak fészket réája.
Eltemettem már ezer reményem,
Földbe kerültek sorra a vágyak,
Árván maradtam, busan, szegényen,
Ezernyi eszme, örült nagy eszme
Lent nyugszik mélyen földbe temetve.
Most már mehetek, szabad a pálya,
Vághat a Halál véres kaszája,
Ugy sincsen hátra számomra semmi,
Nem lesz hát nehéz nekem se menni,
Közely a tél is, megfagy a karmat,
Hó lesz a földön, dér a virágon,
Azt sugja mehetek én is,
Meghalt előttem, meghalt az álom!*

(Komárno)

Darvas Andor.

Nádasdy Andor.

1896—1916.

1917. év télutóján, behavazott galíciai állásban olvastam a gyászhirot: „Nádasdy Andor tartalékos honvédhuszárzászlós az orosz hadszíntéren hősi halált halt.“ Szürke, egyszerű hír volt annak, ki Őt nem ismerte, fájdalom, kétségbeesés nekünk, akik ismertük és szerettük.

Ő volt a komáromi csapat első segédtisztje.

Vállas, kékszemű, keménykötésű fiu. Kévszédű, eminens végig a gimnázium nyolc osztályán. Az önképzőkör elnöki székében szerény, megnyerő modorával épugy elnyerte tiszteletünket, mint ahogy a tornateremben megcsodáltuk ügyességéért.

Tavaszi volt. A „Zászlónk“ kicsinyenként hozta a cserkészetről a tudnivalókat, miket mi remegő tennivágyó örömmel szívtunk magunkba. Az otthonban egy délután összeverődünk, huszannyi közös gondunk, munkánk volt akkor. Bandi is bejött, megbúgatta a harmoniumot, játszani kezdte a cserkészdulót, mi pedig harsogó énekkel köszöntöttük elsőnek az ifju lelkek megújhódását. Ettől fogva Ő volt a legelső cserkész közöttünk. Sok emlékem fűződik Hozzája.

Meghitt beszélgetésünk közben intett, maradjak meg mindig természetet szerető cserkésznek, majd folytatta :

„A természetnek lelke van, érzem és tudom, meglessem a fülemilét, megfigyeltem a vadludak hűzésát, órákig bámultam a nyiló kis ibolyát. Ha szemem a nyugvó Balaton tükreán elpihent, lelkem ujjongva szedte magába a természet szépségeit.“ Szinte elimádkozta e pár szót egészen átszellemült arccal. Máskor egyik harctéri levelében írta : „Van egy mindennapos, kedves kis vendégem, egy sárgarigó. Nem tudom, nem történt-e baja?, mert máma elmaradt.“

Mikor segédtisztünké választottuk, osztálytársai lenéző mosolyát nem fizette vissza, Néki elég volt az, hogy mindig Mellelte voltunk, gondolatait ellestük, parancsait igazi örömmel hajtottuk végre és látta, érezte, hogy Vele egy szív, egy lélek vagyunk. Csónakokat avattunk. A versenyen a nyolc méteres „Tibor“-ban Bandi volt a kormányosunk. Indító síp szavára hét csónakban feszültek meg a karok az elsőségért. Utunk egyenes volt mint a nyíl, jobbra balra maradtak le a csónakok, Bandi biztatott bennünket: „Huzzátok meg fiuk, mi vagyunk az

elsők.“ Az első díjat a „Légy Résen“ feliratos tortát testvériesen megosztottuk, a kulacsból pertut ittunk és ettől a naptól kezdve elválhatatlan barátokká lettünk.

Tőle tanultam meg evezni. Vele merészkedtem ki először a Nagy-Dunára. Ime kiszabdultak emlékeim, már alig bírok velők!

Elment közülünk a becsület mezejére és azt mondják, ott meghalt, de nékem nem fáj a halála. Nem is lehet igaz, hogy annyi jó testvérünk meghalt! Felment úgy, ahogy közülünk eltávozott attilásan, kardosan, csákósan, a fehér felhők mögé, a csillagok közé.

De nem, el sem távozhatott, hisz itt érzem lelkét közöttünk, fogja a kezünket, biztat mosolyog: „Ne féljete, csak előre, bátran. Hisz ti tudjátok, én hogy dolgoztam a mi szent ügyünkért. Csak egy kis jóakarát, idealizmus, lelkesedés és meg minden. Éljétek azt a szép, harmonikus életet, amit én éltem és ti is győzni fogtok.“

Igen, hála a mi Erős Vezérünknek, a Jó Istennek, győztünk! Cserkészeknek maradtunk, a csapat él, megünnepelte fizéves jubileumát és Te nem örülhettél velünk.

Messze idegenben nyugszol. A susogó nyirfaerdő ráhajlik lombjával sirodra, simogatja végig: álmoldj!; a Te kedves Matyi-madaraid az ágakról bánatot felelgetnek egymásnak. Most, hogy bámulom az égő gyertyát, szívem Emlékednek gyújtott e kis tűzáldozatát, gondolatban ott állok sirod előtt és tisztelgésre hajtom a „Turulok“ gyászfátyolos zászlaját. Legyen felelted könnyű az idegen föld!

Álmoldj továbbra is egy szép, boldog országban viruló cserkésznemzedékről!

(Komárno)

Turul.

Két madár.

*Az öröm vidám kis madár,
Mely néha-néha rád talál;
Egy édes dalt élénkel,
És ahogy jött, úgy tűnik el.*

*De szürke, vén bagoly a bánat,
Básan, huhogva száll utánad,
Válladra ül le csendesen,
S veled virraszt az éjeken.*

Tóth László,

Az érettségi.

Fene egy állat ez az érettségi! Valóságos kutyaszorító. Ember legyen a talpán, aki megállja, noha nyolc éven át készítenek elő reá a tanár urak. Magolni kell ennyi idő alatt rettentő sokat és sokfélét. Az igaz, hogy adagolva adják a tudományt, de végre is megtelik a mérték s most már kíváncsiak, mennyi van a kobakban? A legtöbben bizony kevés van abból, amit épen megkívánnak a tanár urak.

Hja, másképp menne minden, ha azt kutatnák, amit sokan nyolc éven át leginkább gyakoroltak. Például a padfaragásból de sokan kapnának kitűnőt! A huszárkőpés, a rigófütyt, a billiárdozás, a cigarettafüstnek orron keresztül való eregetése se lenne olyan nehéz tantárgy. De, sajnos, minderre nem kíváncsi a vizsgáló bizottság. Pedig ebben is mennyi eredetiség, önállóság, ügyesség érvényesül!

A tanár uraknak ez nem tudomány. Nekik ennél többet ér a mathézis, a fizika, Horátius, Tacitus latin szövege és más elavult tudomány, mintha mind ezekkel az életben érvényesülni lehetne. Hát nem vitte és viszi sokkal többre az éldtben az, aki jól tud táncolni, -lányok körül forgolódni, muzsikálni, színi, korcsolyázni? Mutassák meg nekem azt a mamát, vagy leányt, akik valaha a logaríthmus keresésével, vagy a kémia rettentő képleteinek tudásával vettek le a lábukról!

Pedig régi óhaj az, hogy az ifjuságot a gyakorlati életre kell előkészíteni. Es mégis bármennyi új tantervet készítenek, — mindig csak pókhálós, régi dolgokkal állnak elő. Mintha az valakit érdekelne, hogy hogyan éltek a régi egyiptomiak, hogy hódított Nagy Sándor, stb.

Folyton folyvást azt hangoztatják, hogy tanuljunk. Tanulás nélkül nincs tudás és tudás nélkül nincs az életben boldogulás. A tudomány kincs, még pénzt is többet lehet vele szerezni, mint két kezünk munkájával.

Ezt és hasonlót hajogatnak a szegény diák előtt. De még nem tudtak eddigelé felmutatni tanárt, tudóst, aki esze munkájával milliomossá lett volna. De olyant akár ezret is tudunk megnevezni, aki írni olvasni nem tudott s mégis cérna eladogatásból, bűdös pálinka árusításából Krözussá lett.

Ezt nem akarják az intézőkörök megérteni. Semmi gyakorlati érzék! Csak tanulni, tanulni!

Belévakul az a szegény gyerek, míg azt a sok drága könyvet csak átolvassa, hát még meg is tanulja mind azt, ami bennük van.

Pedig tanulás nélkül is lehet valaki nagy emberré. Ott van például Petőfi Sándor, aki épen a költészetből bukott meg s ma — a poézis tankönyvei tele vannak az ő remekeiből merített példákkal. A nagy Humbold Sándort is oly nehézfejú gyerek volt, hogy tanulásra képtelennek tartották. Thorwaldsen, a zseniális dán szobrász, az elemi iskola második osztályát háromszor ismételte. Scott Walter, a híres angol regényíró, tanárainak valóságos réme volt s megjósolták neki, hogy semmi sem lesz belőle.

Ime a sok példából csak egy néhány. Az iskola nem tudja kiválasztani az igazán tehetségeseket s ennek dacára az évi vizsgákon kívül oda állítják koronaként az érettségit!

Node mivel a mai világban Petőfi-csodák mind ritkábban esnek meg, — mert pld. Jókai Mór, Kossúth Lajos, Szász Károly, Székács József, stb., mind minden osztály valamennyi tantárgyából „kiűnő” jegyű osztályzattal tündökölték, — azért csülökre legény, tanulj, álld meg a sarat, hogy az érettségi kutyaszorító meg ne szegyenítsen senkit!

Vén diák.

Testünk hőmérséke.

Testünk hőmérséke, mondhatni, állandó. A hónaljban mérve 36·25—37·5 C^o körül ingadozik, középértékben 37·1 C-foknak félel meg.

A meleg testünk belsejében nagyobb, mint a bőrfelületen. A legnagyobb hőfejlesztők az izmok. Az ember által termelt összes meleg mintegy $\frac{4}{5}$ de innen származik. Az izmok után következnek a különböző mirigyek; a májban van a legnagyobb meleg. A vérkeringés pedig elosztja a meleget, hogy az testünkben arányosan eloszoljon. A karban, a lábban, a bőrben a vér lehül s az ezekből visszafolyó vér hidegebb, mint az odaáramló vér. A belső szervekben megfordítva van a dolog, különben itt megsülnének, amott esetleg megfagnának testrészeink. Az emberi test hőmérséke betegség alatt 34—42 C-fok közt is ingadozhatik.

Gyermekek, kisebb egyének könnyebben fázhatnak, mint nagyobb emberek, mert testfelületük testük súlyához képest nagyobb. Jól táplált, erős testalkatu, kövér egyének kevesebb meleget veszítenek, több hőt is termelnek, mint a rosszul táplált, gyenge testalkatu, sovány egyének. Ezek érzékenyebbek a hideg iránt.

Az ember testhőmérséklete este 6—7 óra közt a legnagyobb, reggel 4—6 óra közt a leg-

kisebb, a szerint a mint ébren vagyunk vagy alszunk. Aki éjjel van ébren s nappal alszik, ott ez a tünet fordítva szokott lenni. Az étkezés alig emeli a testhőmérsékletét. Legjelentékenyebben változtatja meg a testhőmérsékletét az izommunka. Egy esetben például egy óráig tartott futás után azonnal mérve a test hőmérsékét, azt 39,6 C-fokánál találták. A megfeszített figyelemmel való olvasás a test hőmérsékét 0,5 fokkal emeli.

A keringő vér dörzsölése az edényfalon okozza testünkben a meleget; másrészt a szervzetünket alkotó szerves vegyületek által kötött lappangó melegből származik. E vegyületek a tüdő útján levett oxigén behatása alatt szorosabb vegyületté égnék el, kötött melegük elszabadul s ez melegíti fel testünket. Egy 70 kilogramm nehéz ember 1 óra alatt termelt meleget 100 hőegységre, a 24 óra alatt termeltet 2400 hőegységre becsülik. Hőegység alatt azt a melegmennyiséget értjük, mely 1 kilogramm vizet 1 C-fokkal magasabb hőfokra képes fölmelegíteni s így az egy ember által 24 óra alatt termelt 2400 hőegység akkora meleg, mely elegendő volna 24 kilogramm vizet 0 C-fokról 100 C-fokra fölmelegíteni.

De ez a hőmennyiség nem marad meg, mert elvesztjük azt a hidegebb hőmérsékű ételek és italok felmelegítésére, a belelegzett hidegebb levegő felmelegítésére, a tüdőben történő víz elpárologtatására és a bőr útján kisugárzás által.

A forrásvíz.

A földgömb összes kincsei közül semmi sem vonzotta úgy az embert ősidők óta, mint a jó ivóvíz. A csapadékokban gazdag vidékeken, ahol a talaj nem cserzti át egykönnyen a vizet, vizet találni nem volt valami nehéz dolog; azért itt a forráskereséssel és kútvásárral nem is törődtek sokat. Ám ez nem volt így a melegebb, vízben szegény vidékeken, például Afrika és Ázsia esőtelen részein. Itt lehetetlen, vagy rendes kereskedelmet teremteni csak akkor lehetett, ha vizet találtak.³

A régi egyiptomiak és kínaiak artézi kutakat ástak, amire elmélet nélkül a véletlen vezette őket. Ha pedig az ásás nem vezetett célhoz, alkalmas vizekben gyűjtötték össze az esős időszakok esővizét, hogy a szárazság idején is használhassák. Déleuropában is így jártak el sok helyen s itt egyes városok egész művészi vízvezetéseket is építettek, hogy a közeli kutakból függetlenítsék magukat.

Észak Európában a legelső telepítvények források és egyéb iható vizek mellett keletkeztek. A középkorban azonban, amikor a várat, várost, kolostort a gyakori támadások és háborúk miatt fállal kellett körülövezni, hogy a környék lakosainak védelmet nyújthassanak, a vízellátás igen fontos kérdéssé vált. Mély kutakat kellett fúrni, hogy a talajvíz szintjét elérjék, ahonnan aztán szivó és emelő szivattyúkkal vagy kútgépekkel emelték ki a vizet.

Mikor békésebb idők következtek be s a földeten szanaszét tanyákat, szállásokat építettek, ismét fontossá vált a kútvásás kérdése. Sokan akkor varázsvesszők segítségével, mint hajdanta Mózes, keresték a vizet s mivel találtak is, hitték is ezek csudaerejében, amint egyesek még ma is hisznek benne.

Természetesen, amióta a nehézségerő és a földtani talajviszonyok elméletére rájöttek, a vízkeresés tudományos alapot nyert s ma már a gyakorlati geológia majdnem egész biztossággal mondhatja meg, hol lehet ivóvizet találni, amiről Afrika és Ausztrália számos artézi kutja bizonyítást tehet. Ahol a vízben szegény talajban elegendő ivóvizet nem lehet találni, oda messze vidékekről csövekben vezetik el a jó ivóvizet, amiről ma már sok elsőrendű vízvezeték tanuskodik. Ezek nélkül a mai nagy, milliós lakossággal bíró városok nem is állhatnának fenn. Persze ezekben már nemcsak forrásvizet használnak, hanem bonyolult szűrőkészülékek alkalmazásával a folyóvizét is ihatóvá és egészségesé tudják tenni.

Darkó István könyve.

Darkó István neve valószínűleg előttek sem ismeretlen. Vannak, akik a napilapok hasábjain látták az utóbbi időkben gyakorta nevét, de sokan vannak olyanok is, akik még a régi losonci cserkésze, a lelkes diákra emlékeznek benne abból az időkből, amikor „A Mi Lapunk“ hasábjain voltak olvashatók írásai.

Darkó István rövid idő alatt futotta meg azt az utat, amelyen komoly, nagy írónak ismerik el az embert. Ma már Szlovénzskonak egyik jelentős, izmos magyar elbeszélője ő, mondanivalói úgy fakadnak a magyar talajból, mint az acélos buza hajt kalászt fekete földben. Mert kell most, aki irányítást, tartalmat adjon a tepedt magyar szellemnek és kell, aki fiatalos, lelkes hévvel tárja elénk egy ősi néplélek örök titkait, kell olyan, aki láthatatlan, de melléálló barátja legyen a csüggedőnek s együtt-nevető a vidóval.

Az ifjúság tüze pattog Darkó István minden írásából. Cserkészhagyományokon nevelt, természet-szeretetőn tanult lelke elénk vetíti meglátásait, érzéseit, gondolatait az emberi cselekedetek rugóiról, bellepillant a természet ezer titkába s azt elénk-magyarazza, az emberi kishitűségek és nagyvonalúságok rajzát adja, de mindenből előtűnik mégis egy állandó: a magyar ember. Talán, ha szűkebb körre vonjuk a megállapítást: mondhatni a székely és palóc-embernek vegyüléké, minthogy Darkó István egyformán kapott örökségképen megfigyeléseket és gondolatokat a háromszéki, csíki-hegyek mellől s a Mátra dombjainak vidékéről.

Darkó István cserkész volt. Rosszul mondom. Ő cserkész most is, a cserkész-szellem nemes és minden időket átfogó értelmében s

ezeknek a cserkész-diákos éveknek emlékét, a tavasz-fiatalság finom érzéseit, természetszeretést magával hozta a komoly irásokba is és úgy ölti bele minden mondanivalójába, ahogy az anya varrja bé szeretetét, könnyeit, gondját gyermeke ruháiba.

Elbeszéléseit, — melyek ennek a fiatalon pezsgő, természet- és emberszeretettel fűtött íróembernek egyéni meglátása, új és mégse különleges, tehát mindenkinek tetsző utakon haladó írásai, — most adja ki szép kötetbe gyűjtve. Ezeket a felnőttébb diákok is nagy élvezettel fogják olvasni, mert egyforma öröme lesz olvasásában a felnőtteknek s a fiataloknak is. Sajtó alól rövid időn belül kerül ki ez a könyv, — losonci *Kultura* könyvkereskedés kiadásában (Kollár-u. 8.) — s ti, minden szépet, értékeset lelkesen fogadni tudó fiatalság terjesztétek, ajánljátok ismerőseiteknek, mint egy fiatal szlovenszkói író értékés munkáját, aki közületek való s egy veletek a testvér-fiatalságban.

Szombathy Viktor.

A tátrai tábor.

(Komáromi Jókai cserkészcsapat)

Írta: Darvas Andor.

(V. folytatás.)

Júl. 28. Reg. kakaó. Ebéd: turós lepény. U. liptói turó. V. birkapörkölt, burgonya, tea.

Délelőtt a tegnapi ut sarát tisztítottuk le ruhánkról. A többi időt „elpihentük“. Este fáztunk s örült, aki nem volt szolgálatban, hogy lefekhetik és nyugodtan alhatik. De korai volt az öröm! Az őrséget kivéve már mindenki csendesen álmodozott, mikor egyszerre csak — úgy fél 12 óra tájt — recsegő-ropogó hangon megszólalt a riadó. Zugott-zengett a hangja az éjszakában, betöltötte a völgyet, a sátrakat, a cserkészfüleket. Dideregye ugrottunk fel a meleg pokrócok alól, reszkető kezekkel kapkodtuk fel az egyenruhát s állig begombolkoztunk, hogy az éj hideg levegője minél kevesebb utat találjon hozzánk.

Három perc múlva felhangzott a parancsnok ur sipjele a sorakozóra. Brr! Hideg szellő csapta meg az arcunkat, mikor a sátorból kiléptünk, úgy hogy felborsózkodott a hátunk is tőle. De azért a riadótól számítva négy és fél perc alatt úgy állt az egész csapat, mintha ólomból lett volna. Fél perc múlva aztán bujhaltunk vissza a meleg ágyba.

Júl. 29. R. kakaó. E. zöldborsóleves. U. sajt. V. gomba rizzsel.

Ma az utolsó vendégünk is elutazott. Az

egész nap játékkal telt el. Két nagyszabású harcszerűt játszottunk. Este a tábortűz mellett egy kitűnően sikerült jazz-bandet rendeztünk.

Júl. 30. Reg. kakaó. Ebéd: sonkás tészta. U. sajt. V. szalonna, sajt, tea.

Már nagyon észrevehetően fujdogál a haza-térés szele. Az idő egész nap meleg. Este újra rendeztünk egy kis jazz-bandet; de most már szerveztünk zenekarral. A tejeskanna volt a nagy dob; szerepelt trombitásunk is. Első hegedű volt Kertész Imre hegedűje (több nem is volt!), két fedő volt a cintányér, egy üres faláda volt a kis dob s a tábor összes edénye részt vett a műsorban, a két üst, az ivóedények, sajkák és a mi csak akadt a konyha körül.

Júl. 31. R. kakaó. E. husleves, főtt marhahus, burgonyafőzelék. V. Tejbe rizs, tea.

A hivatalos táborozás utolsó napja. A többi már tutajon kellett volna eltölteni s ezek csak olyan pótnapok lesznek. Egész nap esett az eső s így volt elég időm végignézni az elmúlt három héten.

Gyönyörű három hét volt! Igazi koronája egy hosszú év kitartó cserkészmunkájának. Az egész évi cserkészmunka volt az őrlőgép, mely egyformára darabolta a durva nyers anyagot, a nagy bántó kinövéseket letördelte, a nagyobbakat összekeverte a kicsinyekkel. Es ez a három hét volt a kohó, amelynek izzó munkalángja megolvasztott mindent, aztán elválasztotta a salakot a tiszta színércőtől.

Most nemsokára haza megyünk. A salaknak, mint hasznavehetetlennek, el kell tűnnie, nyomot se hagyjon maga után; az érc pedig maradjon meg tisztán, csengően, hogy legyen anyag továbbformálni, ragyogó liliomot önteni belőle.

De nem csak ez volt! Volt nagyon sok minden, ami a lélek apró rejtekei kiöltö: a megjegyezni való az élet számára. El nem felejtendő tanulságok, apróságok, semmiségek, de amelyeken át betekintést nyerhetünk oda, ahol készülnek az Élet kis komédiái és nagy tragédiái, ahol születnek a vágyak és tervek, ahol az eszmék lángjai lobognak, ahol az élet műhelyének ezer apró szerkezete mozog, ahol maga az Élet forr. —

Este néhány száz turista kért nálunk szállást, amit meg is kaptak, sőt teánkból is juttattunk számukra.

Aug. 1. Reg. kakao. E. lekváros tészta. V. az utravalóból.

A délelőtről nem sokat lehet beszélni, mivel pihenő, illetőleg szabadfoglalkozás volt. Az ebéddel siettünk: már 12 órakor megettük, mert utána rögtön indultunk ki az állomásra.

A vonat végigrobogott velünk mégegyszer azon a vidéken, melyen át a Tátrába vitt bennünket és másfél órai utazás után kiszálltunk Poprádfelkán.

Először is elhelyezkedtünk a keriben lévő kis házikóban, ahol jól összepréselve át kellett majd aludni egy éjszakát, utánna azonnal elindultunk a „Kárpát Muzeumot“ megnézni.

Egész szokatlan volt, hogy végre kulturvidéken éreztük magunkat. Táborunk regényességével, de elzártágával megőrzött sok vonást Roblson életéből; valahogy olyan szokatlan volt, hogy most kövezett, egyenes járdán kopognak szeges talpu bakancsaink és szeges végű botjaink. Az emberek csodálkozva néztek ránk, mi pedig egyenes derékkel, felfeszített fejvel haladtunk a cél felé.

A muzeum, melynek (t. i. gyűjteményének) alapját Husz János vetette meg, szép egyemeletes épület. A belépőt két dolog lepi meg mindjárt először: az egyik a feltűnő tisztaság, a másik a rend. Minden szépen szekrényekbe osztályozva, pormentesen fekszik, minden a tárgy nevét jelző cédula magyar és szlovák, vagy német felirattal.

Az első két termet az Alacsony és a Magas Tátra termékei töltik ki, még pedig elsősorban a végtelen sorozatu és változatosságu ásványok. Azután jönnek a növények lenyomatai a köveken, megkövesedett, több ezer éves állatmaradványok, legyeknek, szunyogoknak és másfajta rovaroknak lenyomatai, amiket az idő vasfoga hiába örölt-örölt, hiába tépte meg őket a századok érkeze s a hosszú évek poriasztó ereje, hiába vonla be őket a feledés és eltűnés mohájával, megmaradtak, hogy hirdessék az embernek az örökkévalóság diadalát, az életet a halálban, a sötétségből előtörő feltámadási fényt.

A Tátra növényvilága szintén elfoglalt több szekrényt. Itt volt minden növénye ennek a nap-sugaras, ózonos tájnak, szépen, gondosan lepréselve, elléve, de mégis csak eltemetve. Hiányzott belőlük az a valami, ami nekik színt ad, illatot kölcsönöz, ami széppé, ifjává, vonzóvá teszi őket, az élet. Szép volt, nagyon szép, de

csak temető volt. Az emeleten volt egy kis fegyvertárféle.

A régi dicsőségnek, a tudomány gyilkos erejének egy kis töredéke volt ez a pár rozsdás, ócska fegyver, mely a maga idejében, minden esetlensége mellett is épp oly rettetes volt, mint ma, a tudomány aranykorában a manlicheerek és mitrailleuseök. A régi dicsőség nyomát hirdette a falon a zászló is, mely valaha zöld lehetett, de a csaták hevének ragyogó napja, a rabság szomorú könnyesője, a pusztító viharok dühe megfakították, megtépték, megrongyolták s most ide került a falra, nagy élő mementonak.

A következő terem a Tátra nagyobbfajta állatait őrizte. Ott voltak a hegyek kérődzői a szarvasok, ott a zergék és őzek, vékony, kis élettelen lábaik mintha meg-megremegtek volna az ablakon beszűrődő sápadt napfényben. Mit éreznének, mit gondolnának ezek, ha hirtelen tudatára ébrednének helyzetüknek. Mit szólna az őz, a zerge, ha felébredve szemben találna magát a medvével, vagy vadkanal? Mit csinálna a másik teremben az a rengeteg rágcsáló, csúszómászó és kétéltű, hogyha egyszerre visszatérne beléjük az élet?

Az utolsóelőtti teremben a Tátráról felvett és a Tátra hegysége volt gipszből kiöntve. Az erdők helye zöldre festve, a nyaralók és turistaházak helyén kis bádogházikók, közben a sok tó és hegyipatak és a fehérhavas csúcsok szép összhangban állították eléink azt a hatalmas hegységet, amelyik, mint egy egettartó Atlasz, hatalmas hátaival, hofedte, büszke koronájával merészen emelkedik ki és büszkén néz körül az alatta elterülő vidéken.

Végül az utolsó terem megtekintése után, melyben az idevaló népviselet, volt látható. hazamentünk és sietve bujtunk pokrócaink alá. Itt láttuk csak, hogy helyünk kényelmesebb, mint gondoltuk s körülményekhez képest elég jól aludtunk 11 órától másnap reggel 4-ig.

Aug. 2. Etkezés: az utravalóból.

A kitűzött időnél egy órával később, 6-kor indultunk el két nagy szekéren, két-két apró, erős hegyi lóval a 30 kilométeres utra. Az egyik lónak hamarjában a patkója is leesett, de szerencsére még benn pográdon s így lehetett ujat tetetni, habár ez is elvett vagy félórai időt.

Lovaink, mikor felfelé mentünk, lassan mentek, csak a lejtőknel indultak meg jobban; utunk majdnem mindenütt szerpentinút volt, ele-

jét kivéve a legkitünőbb autót.

A vidék, amelyen végimentünk, a sztracenei völgy, az Alacsony Tátra egyik legszebb részlete. Az út mellett, hol mindkét oldalon meredek szirtfalak, hol egyik oldalon szirt a másikon erős lejtő. A szirtok oldala kopár, mohos, tele bagolylyukakkal, hatalmas repedésekkel, néhol szürke, néhol vörös, mintha a sok viszontagságtól megrozsdásodott volna, tetején mint egy egy óriás nyilvessző, pár hatalmas, tizenötméteres fenyőszál tartja büszkén fejét az az ég vad viharainak, siserdő v. llámainak, dühöngő szélvészeinek.

Tövében és a lankás hegyoldalon apró, színes vadvirágok huzódnak [meg a sok eper- és málnabokor között, amelynek zöttesvörös-szürke színéből élénken ragyog ki egy-egy mérges bogyó erős karminvörös foltja. Más hegyoldalt sűrűn befed a zöld fenyő, hatalmas rengeteket alkot, amelyeknek belsejében örökös langyos árnyék honol s az ember-nem!akta vidékeken szarvasok és vadkanok járnak télen a fehér hótakarót.

Ilyen vidéken mentünk 30 km-t, még elértünk Dobsinára.

Előkerült hátizsákunkból a szalonna, lipóturó, faszírozott, pogácsa, buchta és kenyér, aztán a korcsolyák, majd megváltottuk a korcsolyajegyeket és indultunk a „félórás“ utra a barlanghoz és egy negyed óra múlva már ott is voltunk.

Kissé még várunk kellett, míg megérkezett vezetőnk, aki aztán bevezetett a tél világába és reszketesen megmuntatott és megmagyarázott mindent. Láttam tehát a földnek ezt a páratlan természeti csodáját, láttam és áhitattal lámult erre a csodás építményre, amelyet évezredek kitaró munkája faragott és farag csodás művei csodaalkotással.

Nem irok róla semmit. Amit éreztem hatásakor, azt lelkembe zártam, azt sz. Élet prózája többé el nem törli onnan, amit pedig leírni leset róla, azt már leírták mások százan és százan.

Számításunk ellenben tökéletes kudarcot vallott.

Nemacsak, hogy délután nem juthattunk vissza Poprádra, hanem kocsikázásunk benyult a késő estébe.

A meredek lejtő miatt két helyen gyalog kellett mennünk, de azért gyönyörű szép utunk volt.

Az ég, mint egy óriási gyémánt, csillogott,

villogott, ragyogott a csillagok ezreitől, az út mellett a fák és sziklák sötét komolysággal emelkedtek a tejszinü fellegek felé, amelyek mögött a távoli ködben homályosan megjelentek a Magas Tátra ormai.

Zengett a nóra, a kocsi zörögve futott a a sima uton, lelkünk valahogy olyan üdének, olyan ruganyosnan fiatalnak érezte magát. A Tátra csodás estje megbabonázott mindnyáinkat. Lassanként elhalt a dal és csendesen, néma megilletődéssel néztünk az idegen, végtelen messzeség fénylő postásait, amelyek meglátogatják földünket, a csillagokat.

Fél tizenegykor értünk Poprádra, honnan 55 perc múlva indult egy vonat, de szerencsétlenségünkre nem áll meg Sz. Iványban.

Igy tehát befeküdtünk tegnapi nyughelyünkre és elmondva egy kis halk imát, ráfektetük magunkat Morfeusz tündérszekerére, mely elviite lelkünket oda messze-messze, ahol a Vág-duna szürke hajjai mellett valaki szintén imádkozik értünk, mit mi Őé-ette. (Folytatjuk.)

A hő szabályozása.

Testhőmérsékünk 37 C-fok körül ingadozik. Testünknek tehát a hőveszteséget és a hőtermelést szabályoznia kell. Es erre képes is. A vérkeringés lényegesen előmozdítja a hővesztést. Minél több vér folyik a bőrön keresztül, annál nagyobb a hővesztés. Ha bőrünket hideg éri, a bőr edényei összehúzódnak, a bőr halvány és hideg lesz, a bőr így kevesebb vért s ezáltal kevesebb meleget kap a test belsejéből. Meleg levegőben ez megfordítva van. A bőr edényei kitérülnek, nagy mennyiségű vér ömlik azokba, a bőr duzzad, piros és meleg lesz, sőt izzadni is kezdünk s így tovább meleget veszítünk.

Testünk e szabályozó képességénél fogva testhőmérsékünkkel hasonló hőfoku légkörben, sőt rövidebb ideig igen magas hőfoku légkörben is veszély nélkül lehetünk.

Tulságos hideg ellen segítségünkre van a ruha és a fűtés. Tehát a hideg ellen könnyebben védekezhetünk, mint a nagy meleg ellen. A ruha a bőr útján történő hővesztést csökkenti, a testről eltávozó meleget egy ideig a test közelében tartja, mert rossz hővezető. A szűk ruha, cipő keztyű nem tartja úgy a meleget, mint a bő. Mennél lazább a ruha szövete, annál jobban tartja a meleget. A vászon, a pamutszövet a testi nedvességét is fölveszi, de csakhamar meg is szárad, míg a gyapjuszövet lassan szárad a testen, azért télen a gyapjuból készülő Jaeger-féle ing előnyösebb a vászon és pamutszövetből készült ruhadaraboknál.

Hazudd a könnyeket!

*Úgy, csak hazudd a könnyeket!
Majd én hazudom a mosolygást;
Míg szívem mélyen könnyezik,
Csak csaljuk egymást, csak csaljuk folyvást!*

*Fogsz te azon kacagni még,
Hogy most a könnyed árja folyt;
S én meg fogom siratni még
Százszor, tudom, ezt a mosolyt.*

(Kátina-huta)

Wittlinger Ilonka.

A modor.

Az egyik ember nyersen mondja oda az igazságot; a másik előbb epébe mártja; a harmadik egy-két nyájas szóval szelídíti ott, ahol ahol attól tart, hogy sebezni fog.

A nyájas szó kibékíti még azokat is, akiknek az igaz szó talán kellemetlen volt; ellenben a nyersség visszatetszést szül; a guny fáj s nem egyhamar felejtik el.

Sokszor az orvos egy-két biztató szava, mosolya, tréfája jobban hat a betegre, mint az egész patika. Viszont nem megyünk szívesen olyan boltba, ahol nem szolgálnak ki készségesen s kurtán odavágják: „kifogyott; nincs raktáron az áru“ Milyen kedvesnek tűnik föl az az ifju, aki a vasuti kocsiiban tisztelettel fölkel s helyét átengedi egy öreg urnak, vagy hölgynek, aki helyet nem talál s milyen vasvilla szemekkel méregetjük végig az olyan kamaszt, aki még a lábát is felpackeli a szomszéd padra, de ember társainak helyet nem szorítana a világért sem.

Lehetünk mindenki előtt kedvesek, de lehetünk sok ember szemében kiállhatatlanok is, attól függ, hogy miképen tudunk másokkal bántani. Megnyerő modoru, előkelő nevelésű ifjak mesterei a szerencséjüknek és szívesen látottak palotákban és kunyhókban egyaránt.

Az udvariasság hatalmas ajánló levél abban a városban, ahol állásokat osztogatnak. Egy kellő pillanatban fölemelt legyező, egy jól rendezett mulatság, egy kellő időben feladott téli-kabát, ügyesen kinyitott ajtó a közepes tehetséget is sokra viheti. Finom tapintat, tréfás beszéd, derült hangulat mindig szerez barátokat. Deák Ferenc adomái népszerűbbek, mint nagy politikai beszédei. Csokonai a Dunántúlt végig vendégeskedte, mert tréfás versei, adomái mindenkit mulattattak.

A jókedvű ember olyan mint a fényes nap-sugár; de a jókedv jó szívből sugározzék ki! Hacsak azért szellemeskedel, hogy magad mulass, magadat mutasd: a világ önzőnek, ridegnek, elbizakodott embernek fog tekinteni. Ezért ne tégy másokat neveltségessé! Alkalmazkodj tapintatosan a körülményekhez, de ne tagadd

meg soha egyéniségedet, mert különben alacsony hitelgővé válsz.

A nyájas modor még a csunya embert is elragadóan szépé teszi. Mátyás királyt hatalmas orráért — a hagyomány szerint — még kis gyermek korában is kicsufolták, de nagy lelki tulajdonságaihoz járuló kedvessége, tréfaszeretete, nyájassága mai napig is a legnépszerűbb emberré tette őt. A nyájasság, a lelki vidámság ezermester, nemcsak megnevettet, de tisztességtudásban, szolgálatra való készségben is nyilatkozik s a rútát is szépségnek láttatja. A jó modor vele születik az emberrel s aki okosan fel tudja használni, sokra viszi vele, ha nem is tehetséges. Ellenben az üres szív, az üres lélek sohasem találja meg azt a hangot, amely őt embertársai előtt kedvelté teszik.

A vig vándor.

— Eichendorff. —

*Akit nagyon szeret az Isten,
A nagy világba küldi azt.
Csodáit mind kitarja itten,
Mit rejt folyó, bére, rét, haraszt.*

*A hegyről zág alá a csermely,
A léghen a pacsirta zeng;
Kedvem derül s nemes versenyben
Dalom velük harsogva cseng.*

*Istenben van szívem bizalma,
Kinek pacsirta, rét, berek,
Ég, föld felett áll a hatalma:
Bizton vezerli ügyemet!*

Némethöl: Andorka Lajos.

Mendemondák.

1.) Általános ismert dolog, hogy bizonyos állatok: mormota, sün, ürge, hörsög, borz, pele, stb. időnkint mély, esetleg hetekre, hónapokra terjedő nyugalomba, alváshoz vagy tetszhalálhoz hasonló állapotba esnek s mivel e jelenség leggyakrabban télen fordul elő, téli álomnak mondják. A közludat a *medvét* is a téli álom alvók közé sorolja, de ez nem áll. Az igaz, hogy a medve télen sokat, talán napokig alszik egy huzamba, de álma csak közönséges alvás. Vadászok, erdészek télen is találtak már csatangoló medvét. A vackába vonult „téli álom“ alvó medve éber, minden gyanus zajra fölne-szel. Talpait, talán mert kicserepesedtek, szorgalmasan nyalogatja, néha úgy cuppogat, hogy messzire hallani. Egyébként alig eszik és iszik valamit. A fogságban tartott medvék gyakran nyomát sem mutatják a téli álomnak.

2.) „Minden néger gyerek fekete“, mondja a közmondás s igaza van, ha egy évesnél idősebb gyerekre gondol. Egyébként azonban minden újszülött gyermek sötét rózsaszínű, haja egyenes, szálas s rendszeren világos. Valódi színét a fehér ember 2—3 hét múlva, a néger egy év, az arab csak négy év múlva kapja meg. Ebből következik az, hogy a fehér emberfaj az ősi törzs legegyszerűbb leszármazottja, míg a színes fajták ebből keletkeztek.

3.) A *macskáról* sok babona van elterjedve, hogy szerencsét vagy bajt hoz a házhoz; hogy mindig talpra esik; hogy azt, akire haragszik, meg szokta fojtani, hogy parázzsal szeret játszani, stb. Mindez mendemonda, nem igaz. Az igaz, hogy az acélos izmu, rugalmas és rendkívül ügyes állat csakugyan pompásan tud esni a talpára, de emeletes házról, toronyról lebukva, bizony nem egyszer hátára vagy fejére esik s összezúzza magát. Embert pedig megfojtani képtelen, mert erre különleges erő és fogás kell. A macska szeret a tűz mellett tartózkodni, de tüzhöz, parázshoz sohasem nyúl.

4.) Régi mondás az is, hogy minél piszkosabb a *disznóól* annál jobban fejlődik a disznó. Ez sem igaz. A tágas, szellős, tiszta helyen, tiszta pocsolyában turkálva, szebb, egészségesebb disznót nevelhetünk, mint a régi módi szerint, amiről a modern sertésstenyésztés ad kézzel fogható bizonyítékot.

SZEMLE.

„Ifjú Erdély“, az erdélyi magyar ker. ifjuság Kolozsvárt havonta megjelenő lapja, decemberi számában a következő cikkeket hozza: Beteg lelkek (vezető cikk); Jézus Maroskenden, szemelvény Gyallay Domokos „Föld népe“ című karácsonykor megjelent művéből. Dr. Csüry Bálint: Csokonai Vitéz Mihály. Szabó Sámuel: Adventi kiállítás (Költemény). Farkas Gyula: „Képek a kopenhágai Jamboree-ről. Darvas Andor: Az örök vizeken (A Mi Lapunk-ból átvéve!) Kölönte Tibor: A tejút. A holnap üzen. Leányoknak. Műhely. Somvirág. Szemle. Az őserdő gyermekei (folyt. elbeszélés). Bibliaköri vezérfonal, hírek, rejtvények, stb. teszlik a tartalmas és élénken szerkesztett lapot kedvessé és élvezetessé.

Jamboree 1924. Ily címen jelenik meg Leipzigben (Der Offsetverlag) a kopenhágai cserkésznapgyűlés története írásban és képből. A mindenféle nagy fellünést keltett rajzokat Márton Lajos festőművész rajzolta és a disz-munkában sorra fellépnek előtűnk a Jamboree vezéralakjai és a különféle cserkésztipusok. Ez a könyv a cserkészmozgalom leggyönyörűbb diszírata és emléke. Kiadja a Magyar cserkészszövetség. Ára 2 dollár. (Cserkészek kedvezményes áron kaphatják!)

„**Forrongó lelkek**“, Farkas Gyula e nagy sikert elért ifjusági regénye, új kiadásban jelent

meg a berlini Voggenreiter cégnél. A „Forrongó lelkek“-et eddig már öt nyelvre fordították le s valóban megérdemli ez a könyv, hogy minden magyar ifju könyvtárában meglegyen. Ez az érdekes írás a magyar ifjuság lelki harcait rajzolja meg a nagy történelmi változások idején és annyira szívhez szóló, lelket megkapó, hogy akárhányszor könnyet csal az olvasó szemébe. Ára 12 Kč.

Apró emlékek.

(A *teddle*.) Még a régi békevilágban történt. Egy napon édes anyám kezembe nyom két krajcárt és mondja: „Menj fiacskám a boltba és vegyél két krajcárért... de tedd le azt a...!“ Ennyit hallottam, de többet nem, mert már szaladtam a boltba. A boltban elkezdek gondolkodni, hogy mit is kell most vinni: „Ahá! megvan... kérek szépen két krajcárért teddlét!“ — „Mit?!“ kérdi a boltos. — Teddlét! — Olyasmi nincs is, te talán elfelejtetted, hogy mit kell venni? — Nem, kérem szépen, az anyukám azt mondta, hogy teddlét kérjek. — Nohát csak menj haza és kérdezd meg, hogy mit kell vened? Hazaszaladok és bánatosan mondom anyámnak: Anyukám a boltos nem adott teddlét! — Mit kértél? kérdezi anyám. — Hát teddlét! — Nem teddlét mondtam neked, hanem fahajat és a kezvedben levő botra mondtam, hogy tedd le és ne menj azzal a boltba! Természetes újra elkellet menni a boltba, de fahéjért.

(Kremnica)

Oppé Sándor.

A bőr ápolása.

Az ember a külvilággal részint érkei, részint lélekző szervei, részint pedig bőre által lép közvetlen összeköttetésbe. A bőr minden megszakitás nélküli terjedelmes felület, melynek külső részén csak kevés nagyobb, de annál számosabb pici, csak erős nagyítással látható nyílásai (pórusai) vannak. A bőr azonban a test különböző részein vastagabb, vékonyabb, aszerint, amint ezt hivatása megkívánja.

Maga a bőr két főrétegből áll, úgymint a külső hámló és a belső irharétegből. Mind a kettő ismét két-két rétegre bontható. A hámlórétég legfelső rétege a szaruréteg, mely kihalt szarunemű sejtekből áll. Alatta van a Malpighi réteg. Egyikben sincs véredény vagy ideg s teljesen érzéketlen. A Malpighi-réteggel van a festőanyag, melytől a bőr színe függ. Ez alatt van az irharéteg. Ebben vannak a verejték és faggyumirigyek. A faggyumirigyek zsíradékot választanak ki, hogy hajunk szép fényes, ruganyos és puha legyen. A mesterséges zsírok okozzák a hajhullást és tördelést.

Ha a felhám nagyobb és tartósabb nyomásnak van kitéve, ott vastagabb lesz a bőrünk. Így keletkeznek a tyűk-szemek a szűk lábbeli viselésétől. A bőr zsíros és így nem szárad ki. Ha a faggyumirigyek elpusztulnak, a bőr kiszárad

s ez gyógyíthatatlan.

Felbőrünk nagyon van kitéve a fertőzésnek. A levegő pora összekerül az izzadsággal, a faggyúmirigyek váladékával s eltömi a bőr likaesait s lehetetlenné teszi a párolgást. Ez aztán pörösenéseket, esetleg keléseket okoz. E kelések a test vulkányai, melyek nagy erővel dühöngenek. E bajnak elejét vehetjük, ha tiszta levegőben tartózkodunk, gyakran fürdünk és mosakodunk szappannal. Az üde arcon hideg vizen kívül soha más szer nem volt! Az elrácósodott, színezvett, fakó arc tulajdonosa nem kímélte a kéndőző szereket, szép akart lenni s épen ezáltal vesztette el azt, amit oly nagyon keresett. Nincs csunyább a kifestett arenál, de ez sokszor igen veszélyes is.

A májfoltok, a szepilkék nem egyebek, mint gombák, amelyek az írha fölött szkelnek. A bőrbetegségek legnagyobb része a tisztatlanságnak a következménye. Ápolása: a tisztaság!

A kézbőr ápolására egyszerű használatra nagyon ajánlható a karbolos glicerin, mellyel a kezét gyengén bedörzsölve, a bőr igen finom és puha lesz. A karbolos glicerin nem egyéb, mint tiszta glicerin, melyben 8—10 csepp karbol van. Hetenként 3—4-szer dörzsöljük be ezzel repe-dezett kezünket mindig lefekvés előtt.

Olvasóinkhoz!

A Mi Lapunk megkezdte ötödik évfolyamát. Ha visszatekintünk az elmúlt négy év küzdelmeire, köszönettel kell adoznunk a magyar ifjúságnak, amely a lapot meleg szeretettel ölelte magához s lehetővé tette, hogy — ha szerényen is — de megjelenhetett s hivatását teljesíthette. Az új évfolyamban is kérjük ezt a támogatást, mert A Mi Lapunk, Szlovenszko egyetlen magyar diák- és cserkészújsága, erre reászorul, hogy a sok nyomdai költséget megbirja.

A boldog karácsonyi ünnepekre mindegyitekhez megjött a Jézuska sok-sok szeretet adományával. A sok jóért, örömtádóért imában Istennek hátát adtatok s kértétek a mennyi Atyát, hogy tartsa meg szüleiteket és tanítóitokat, akik az élet nemes élvezésére megtanítottak. És bizonyára nem felejtkeztek meg, amikor a gyertyafényes karácsonyfa mellett álltatok, arról sem, hogy hánynak nem jutott meleg tűzhely, puha fészek s gyakoroltatok a jótékony-ságot is.

Ezért ne feledkeztek meg A Mi Lapunkról sem! Fizessetek elő tömegesen, gyűjtsétek előfizetőket, emlegessétek meg a lapot ismerősöiteknek, vállaltok a lap számonkenti árusítását, hogy a lap olyanná lehessen, aminek ti óhajtanátok. A békélenkedők — mert ilyen is akad — mondják meg nekünk, hogy mi kifogásuk van a lap ellen? Sőt, aki a lap tartalmát illető kívánságait a leggygyesbben, legtalpraesettebben február 15-ig írásban velünk közli, annak értékes könyvjutalmat adunk.

A Mi Lapunk ezúttal minden hó elején fog megjelenni 16 oldalnyi terjedelemben, vagyis azt, amit eddig kétszerre adott, most egyszerre nyújtja. Isten velünk!

A szerkesztőség.

Adomák.

Tanár: Mondja meg, hány szöge van a báromszögnek?

Diák: Nem tudom.

Tanár: De, fiam, ez olyan egyszerű. Nézze, a sokszöget azért hívják sokszögnek, mert sok szöge van. Most már csak tudja, hogy hány szöge van egy háromszögnek?

Diák (örömmel): Sok!

*

Tanár: Ugy látom, hogy maga mára nem készült.

Diák: Tévedni tetszik, tanár ur, mert a múlt órára sem voltam elkészülve.

*

Tanár (az osztályhoz): Készültek?

Négyes: Igenis, tanár ur. A legrosszabbra is elkészültünk.

*

Diák: Fiuk, fizika óra lesz?

Diákok: Igen, de csücsülj le, mert jön „az öreg.”

Tanár (belép, pápaszemét törülgeti. Körülnéz, de sehol sem lát fogast. Mérgében megfogja kalapját s a kályhára teszi.)

Pedellus: (Fát hoz s meglátja a kalapot. Kezébe veszi és kérdi) Tanár ur, kérem, ki ez a kalap?

Tanár: Az enyém nem.

Pedellus (a diákoktól kérdi): Nem a maguké ez a kalap?

Diákok (tele torokkal): Nem!

Pedellus (a tanár felé fordulva): Köszönöm szépen! Alázatos szolgálja.

Tanár: Isten vele!

*

A legkisebb és a legnagyobb cserkész a csapatban vitatkozik egy kiránduláson.

— Mit akarsz, te dugó; hiszen zsebre duglak!

— Akkor több ész lesz a zsebedben, mint a fejedben! vágta vissza a ravasz dugó.

HIREK

A MI LAPUNK december 15-iki száma a nyomdai munka szünetelése miatt nem jelenhetett meg.

A lučeneci leánycsapat január hó 3-án tánccal egybekötött, igen sikerült műsoros előadást rendezett. A beköszöntőt Zvoda Klára őrsvezető mondta el. Lengyel Erzsí és Kertész Márta magyar tárcokat mutattak be. Lichten Éva és Vali a „Piero és Pierette” táncát lejelték. Titkay Manci elszavallta Jókai „A lengyelek fehér asszonya” című költeményét. Titkay Bőzsi őrsvezető magyar műdalokat adott elő, Lengyel Erzsí „balett”-et, Titkay Manci „orosz tánc”-ot mutatót be. Mire a csapat tagja előadták Andorka „A lányrendezők” című tréfás jelenetét és egy élőképét (A táborlüz). A megjelent nagyszámú közönség majdnem minden számot megújrazott, annyira tetszett az egyes szereplők ügyessége, művészi előadása, no meg a táncszereplők igen csinos jelmeze. Előadás után reggel 4 óráig tartó tánc következett.

A bratislavai „Kiskárpátok” csapata dec. 21-én a Vigadó nagytermében fogadalomtétellel egybekötött ünnepélyt rendezett, mely igen sikerült. — A „Kiskárpátok” turista egylet által kiírt pályázaton nyertesek lettek Kovarik Sándor (1925-iki táborozás leírásával) és Limbacher Rezső (ki a csapat 1924-iki táborozását írta meg igen ügyesen.)

Darvas Andor A Mi Lapunk szorgalmas és jeles munkatársa, a Jókai óda-pályázaton költeményével dicsőrelet aratott, ami egy VII ik osztályos tanulóra nagy dicsőség és buzdítás arra, hogy előre a jól megkezdett uton. Szívöböl gratulálunk!

FEJTÖRŐ

1. Szórejtvény (Logogriph).

Hideg télen siklanak rajtam végig.
Első betűm hagyd el: eljutsz az égi.

2. Rákvers (Palindrom).

Vagyonos emberek engem nem szeretnek.
Visszáját költők írják, ha lelkesednek.

3. Elrejtett nevek.

E szavakat, ha helyesen kiegészítjük, a kezdő betűk két híres költő nevét adják.

— ár	— agyar
— kor	— les
— ölt	— avar
— lak	— ágy
— ma	— tok
— ér	— éles
— lom	— akó
— égen	— lom

4. Számrejtvény. Greguss Gusztávtól.

Pál így szólt: Háromszor oly idős vagyok, mint az öcsém S az éveim felét öcsém éveinek egyharmadához adva tizenegy jön ki. Milyen idős vagyok?

Jegyzet: A megfejtést levelezőlapon kell beküldeni február 15-éig. A nyertes értékes könyvjutalmat kap.

A november 1-i fejtörő megfejtése.

1. *Ostozkodás a szilvákön*: Elemérnek 35, Lórándnak 25 szilvája volt.

2. *Kockarejtvény.*

ö	r	e	g
r	e	g	e
e	g	é	r
g	e	r	ő

3. *Kockarejtvény.* Emlékezés nélkül mi volnál te, oh szív?
Beszédes hurjától megfosztatott hárfia

Nyertes left: Gulfreund Árpád VI. o. t. Bratislavá.
Farkas Gyula: „Forongó lelkek“ c. igen érdekes regényt kapta.

Utólagosan — „A Mi Lapunk“ meg nem jelenhetése miatt — a lap minden olvasójának, előfizetőjének, jóakarójának és munkatársainak boldog új évet kíván a szerkesztő.

Greguss G. Az előfizetési összeg megérkezett A fejtörők be vannak sorozva. Haklik F. A hiányzó szám elment. Bélyegeket alkalmissal küldök! Reindl K. Minden rendben van az év végéig. Üdv. Baráth L. Megkaptam. Egy kicsit hosszúra sikerült. A folytatást várom! W... Tibor. „A hat kis fiu“ jön. Popovits J. Az 1922—23-ik évi lapokat elküldtem. Pistának majd szólok.

REDLINGER IGNÁC

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

LUČENEC—LOSONC.

KLEIN SAMU

VASKERESKEDŐ
LUČENEC—LOSONC

Cserkészcsapatoknak

cserkészruhát
szállít megrendelésre a
legjutányosabb árban

Schlüssler és Markstein

férfi- és gyermekruhaáruháza Lučenec—Losonc, Masaryk-utca.

Diákok! Cserkészek!

Hol vásároljátok író-és
papírszereiteket fellig

ingyen?

csakis

Biró Márkusnál

a gimnázium mellett Lučenecen
Minden 2 Ké. értékű vásárlás után blokkot
kaptok, 10 blokk után pedig 1 ért. tárgyat!

MIZSÚR JÓZSEF

zongorakészítő és hangoló
LUČENEC—LOSONCZ

elvállalja mindennemű hangszer s z a k s z e r ü javítását; raktáron tart bel- és külföldi hangszereket és mindenfajta hangszerkelléket

Nem lesz Önnek bosszusága,
Ha óráját HAÁSZ csinálja,
Óra, ékszer ezer fajta
Van ő nála: kapjon rajta!
HAÁSZ-nál csillog-villog minden
Olcóságban párja nincsen.
Boltját minden vevő tudja,
Kit Losoncra visz az utja.

Diákok! Cserkészek!

Pártoljátok, terjesszéték A Mi Lapunkat!
A lap kiállítása. nagysága mindig attól
függ, hogy mily mértékben támogat-
játok anyagilag. Mindenki sies-
sen megrendelni A Mi Lapunkat!